

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 maja 2017 roku (znak: ENS/20/021082865) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 kwietnia 2017 roku, odmówił J. S. ponownego ustalenia wysokości emerytury. Organ rentowy wskazał, iż zgodnie z art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawnione nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Zakład zważył, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury w myśl art. 25 ust. 1 ustawy emerytalnej. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 2 czerwca 2015 roku zasady określone w art. 26.

Zakład podniósł, że decyzja o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty emerytury została wydana w dniu 22 czerwca 2015 roku. Natomiast decyzja ostateczna została wydana w dniu 8 lipca 2015 roku. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z art. 25 i 26 ustawy emerytalnej.

Z uwagi na to, iż wnioskodawca nie przedłożył dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości świadczenia - brak podstaw prawnych do zmiany wysokości emerytury.

/decyzja z dnia 4 maja 2017 roku k. 48 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożył w dniu 8 czerwca 2017 roku - poprzez swojego pełnomocnika - wnioskodawca J. S. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie ubezpieczonemu prawa do wypłaty emerytury na podstawie art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wysokości określonej w decyzji ZUS z dnia 14 maja 2015 roku.

W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, że podstawa wysokości emerytury ubezpieczonego ustalona została prawidłowo na dzień 14 kwietnia 2015 roku, to jest w dniu nabycia prawa do emerytury decyzją z dnia 14 maja 2015 roku, której to decyzji ubezpieczony nie zaskarżył. W świetle powyższego brak było podstaw do ponownego ustalenia podstawy wysokości emerytury ubezpieczonego w czerwcu 2015 roku z zastosowaniem waloryzacji rocznej składek w dniu 1 czerwca 2015 roku. Wobec bezspornego faktu, że ubezpieczony rozwiązał stosunek pracy z dniem 31 maja 2015 roku i w dniu 2 czerwca 2015 roku wystąpił z wnioskiem o podjęcie wypłaty emerytury ZUS podejmując wypłatę tego świadczenia winien je wypłacać w wysokości określonej w decyzji z dnia 14 maja 2015 roku, a ustalonej zgodnie z art. 26 ustawy na kwotę 2.946,87 zł.

/odwołanie z dnia 8 czerwca 2017 roku k. 2- 5/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych, I Oddział w Ł., wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ rentowy przedstawił tożsamą argumentację, jak w zaskarżonej decyzji. Nadto wyjaśnił, że wnioskodawca wraz z wnioskiem o przeliczenie emerytury z dnia 20 kwietnia 2017 roku co prawda złożył nowe dokumenty w sprawie osiągniętych wynagrodzeń obejmujące m.in. lata 1997-1998 (inne dane dot. wynagrodzeń są już w posiadaniu organu rentowego) jednakże pozostały one bez wpływu na wysokość emerytury J. S., ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony za te lata był niższy niż ten przyjęty do ustalenia wysokości kapitału początkowego.

/odpowiedź na odwołanie z dnia 10 lipca 2017 roku k. 9/

Na rozprawie w dniu 10 maja 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz oświadczył, że decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku powinna być zmieniona i prawo do emerytury wnioskodawcy winno być ustalone na nowo. Nadto podniósł, iż wniosek z dnia 10 kwietnia 2017 roku winien być traktowany jako wniosek o wznowienie postępowania w zakresie decyzji z 2015 roku. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko stron e - protokół z dnia 10 maja 2018 roku 00:00:58- 00:15:47 - płyta CD k. 24/

W piśmie procesowym z dnia 17 maja 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy wskazał, że przedmiotowe postępowanie toczy się z wniosku ubezpieczonego z dnia 10 kwietnia 2017 roku o zmianę prawomocnej decyzji organu rentowego wydanej w dniu 8 lipca 2015 roku i ponowne ustalenie wysokości emerytury. Ubezpieczony we wniosku z dnia 10 kwietnia 2017 roku wskazał, że wysokość wypłacanej mu emerytury została zaniżona na skutek błędu organu rentowego i przyjęciu niewłaściwej metody waloryzacji. Na skutek ww. wniosku ubezpieczonego organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 4 maja 2017 roku odmawiającą ponownego ustalenia wysokości emerytury, uzasadniając swoje stanowisko brakiem wystąpienia przesłanek wynikających z art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

/pismo z dnia 17 maja 2018 roku k. 25 - 28/

Na rozprawie w dniu 9 lipca 2018 roku - poprzedzającej wydanie wyroku - pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz oświadczył, że zapoznał się z treścią pisma organu rentowego z dnia 20 czerwca 2018 roku (wypłynęło do Sądu w dniu 21 czerwca 2018 roku) i akceptuje sposób wyliczenia emerytury zawarty w piśmie wnosząc jednocześnie o przeliczenie emerytury od maja 2017 roku to jest od dnia złożenia wniosku przez wnioskodawcę zgodnie z pismem organu rentowego. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowisko stron protokół rozprawy z dnia 9 lipca 2018 roku k. 53 - 53v/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczony J. S. złożył wniosek o emeryturę po raz pierwszy w dniu 29 kwietnia 2015 roku.

/wniosek z dnia 29 kwietnia 2015 roku k. 1- 8 akt ZUS/

Decyzją z dnia 14 maja 2015 roku (znak: ENS/20/021082865) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 kwietnia 2015 roku, przyznał J. S. zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od dnia 14 kwietnia 2015 roku, tj. od ukończenia wieku emerytalnego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że emerytura została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 186986,10 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 583324,90 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 261,40 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2946,87 zł

Wliczona kwota emerytury wyniosła $((...),10 + (...),90) / 261,40 = 2946,87$ zł. /decyzja z dnia 14 maja 2015 roku k. 17 - 17 akt ZUS/

W dniu 2 czerwca 2015 roku J. S. wniósł o podjęcie wypłaty emerytury w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dniem 31 maja 2015 roku.

/wniosek z dnia 2 czerwca 2015 roku k. 19 akt ZUS/

Decyzją z dnia 22 czerwca 2015 roku (znak: ENS/20/021082865) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 2 czerwca 2015 roku, ustalił wysokość i podjął wypłatę J. S. emerytury w kwocie zaliczkowej od dnia 1 czerwca 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że emerytura została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 2 czerwca 2015 roku. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 171746,36 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 530434,61 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 260,70 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2693,44 zł

Wliczona kwota emerytury wyniosła $((...),36 + (...),61) / 260,70 = 2693,44$ zł.

Jednocześnie organ rentowy wskazał, że ostateczne ustalenie wysokości świadczenia nastąpi po wyjaśnieniu nieprawidłowości na indywidualnym koncie wnioskodawcy.

/decyzja z dnia 22 czerwca 2015 roku k. 27 - 28 akt ZUS/

Od powyższej decyzji tj. z dnia 22 czerwca 2015 roku wnioskodawca odwołania nie złożył.

/okoliczność bezsporna/

Z kolei decyzją z dnia 8 lipca 2015 roku (znak: ENS/20/021082865) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z urzędu ustalił ostatecznie wysokość emerytury J. S. od dnia 1 czerwca 2015 roku, tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że emerytura została obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej jako równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 2 czerwca 2015 roku. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono:

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 171746,36 zł;
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 530434,61 zł;
- średnie dalsze trwanie życia wynosi 260,70 miesięcy;
- wyliczona kwota emerytury wynosi 2693,44 zł

Wliczona kwota emerytury wyniosła $((...),36 + (...),61) / 260,70 = 2693,44$ zł. /decyzja z dnia 22 czerwca 2015 roku k. 29 - 30 akt ZUS/

W dniu 13 lipca 2015 roku wnioskodawca odwołał się od decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku, wskazując, że kwoty składek i kapitału początkowego są zaniżone.

/odwołanie z dnia 13 lipca 2015 roku k. 31 akt ZUS/

Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2016 roku oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku.

/wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25 kwietnia 2016 roku k. 24 zawarty w aktach VIII U 2135/15/.

W dniu 10 kwietnia 2017 roku wnioskodawca złożył ponowny wniosek o przeliczenie emerytury.

/wniosek z dnia 10 kwietnia 2017 roku k. 42 - 43 akt ZUS/

Do powyższego wniosku J. S. załączył zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 stycznia 2017 roku wystawione przez (...) Spółka z o.o. w Ł. za okres zatrudnienia od 1982 roku do 1992 roku oraz od 1993 roku do 2003 roku.

/zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 19 stycznia 2017 roku k. 44- 44v oraz 45 - 45v akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 4 maja 2017 roku (znak: ENS/20/021082865) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 kwietnia 2017 roku, odmówił J. S. ponownego ustalenia wysokości emerytury. Organ rentowy wskazał, iż zgodnie z art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1383), prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawnione nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Organ rentowy wskazał, że podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury w myśl art 25 ust. 1 ustawy emerytalnej. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia ustalone na dzień zgłoszenia wniosku o podjęcie wypłaty emerytury, tj. na dzień 2 czerwca 2015 roku zasady określone w art. 26.

Zakład podniósł, że decyzja o ustaleniu wysokości i podjęciu wypłaty emerytury została wydana w dniu 22 czerwca 2015 roku. Natomiast decyzja ostateczna została wydana w dniu 8 lipca 2015 roku. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z art. 25 i 26 ustawy emerytalnej.

Z uwagi na to, iż wnioskodawca nie przedłożył dokumentów mających wpływ na zmianę wysokości świadczenia - brak podstaw prawnych do zmiany wysokości emerytury.

/decyzja z dnia 4 maja 2017 roku k. 48 akt ZUS/

Dokonując hipotetycznego wyliczenia emerytury - zgodnie z założeniami strony powodowej - organ rentowy ustalił, że na dzień 1 czerwca 2015 roku jej wysokość na kwotę 2.951,90 zł.

Zakład wskazał, że emeryturę ustaloną decyzją z dnia 8 lipca 2015 roku przeliczono w myśl art. 108 ust 2 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383

ze zm.) poprzez doliczenie składek zewidencjonowanych po wydanej decyzji zaliczkowej do dnia rozwiązania umowy o pracę. Sposób wyliczenia jest następujący:

- na dzień wydania decyzji z dnia 14 maja 2015 roku - składki do marca 2015 roku w wysokości 186.986,10 plus kapitał początkowy - 583.324,90 dzielony przez 261,40 średnie dalsze trwanie życia, co stanowi kwotę 2.948,26 zł,

- na dzień wydania decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku - składka za kwiecień 2015 roku w wysokości 364,96 zł + składka za maj 2015 roku w kwocie 948,50 dzielona przez 260,70 średnie dalsze trwanie życia, co stanowi kwotę 5,03 zł łącznie 2.951,90 zł.

/pismo z dnia 21 czerwca 2018 roku k. 48/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Stan faktyczny w sprawie niniejszej nie budzi wątpliwości. Sąd pominął wykonane przez organ rentowy wyliczenie hipotetyczne emerytury jako nie przydatne dla rozpoznania sprawy.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Na wstępie zauważyć należy, że ubezpieczony w dniu 10 kwietnia 2017 roku złożył wniosek o ponowne przeliczenie emerytury przyznanej przez ZUS ostateczną decyzją z dnia 8 lipca 2015 roku, podnosząc, że dotychczas do wyliczenia emerytury przyjęto błędnie kwoty minimalnego wynagrodzenia za okres zatrudnienia od dnia 2 listopada 1982 roku do dnia 31 grudnia 1986 roku w MPK Ł. oraz od dnia 1 stycznia 1997 roku do dnia 31 grudnia 1998 roku w (...) Sp. z o.o. Natomiast na etapie postępowania sądowego powyższych okoliczności już nie akcentował skupiając się głównie na żądaniu wypłaty emerytury w wysokości obliczonej metodą waloryzacji zastosowaną w decyzji z dnia 14 maja 2015 roku, ponieważ decyzją z dnia 8 lipca 2015 roku wysokość przedmiotowego świadczenia została obniżona z uwagi na zastosowanie niekorzystnej metody waloryzacji.

Przede wszystkim uznać należy, że brak było podstaw do podzielenia zarzutu skarżącego, iż zachodziły podstawy do ponownego przeliczenia emerytury na podstawie załączonych do wniosku z dnia 10 kwietnia 2017 roku nowych dowodów

Zgodnie z art. 114 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016 r. poz. 887 z późn. zm.) prawo do świadczeń (emerytalno – rentowych) lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego,

wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że skoro przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w oparciu o wniosek z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to obowiązkiem organu rentowego a następnie Sądu orzekającego, była w pierwszej kolejności ocena, czy wystąpiły określone w tym przepisie przesłanki umożliwiające merytoryczne rozpoznanie wniosku. Należało zatem ustalić i ocenić, czy wnioskodawca przedłożył nowe dowody mogące mieć wpływ na zmianę poprzedniej decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku, ewentualnie, czy ujawniły się takie okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mogły rzutować na przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury. Ocena, że przesłanki te nie były spełnione (wnioskodawca po uprawomocnieniu się decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku nie przedłożył nowych dowodów ani nie ujawnił okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do świadczeń) powinna prowadzić do odmowy ponownego ustalenia świadczenia przez organ rentowy oraz oddalenia odwołania przez Sąd, bez potrzeby merytorycznego zbadania wysokości świadczenia przysługującego ubezpieczonemu. Bez spełnienia przesłanek formalnych wniosku z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prowadzenie postępowania dotyczącego merytorycznej oceny wysokości świadczenia, jest bezcelowe i bezprzedmiotowe.

Dokonując analizy zgromadzonego w sprawie materiału procesowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skarżący w toku postępowania przed organem rentowym wywołanym złożeniem wniosku z dnia 10 kwietnia 2017 roku o ponowne przeliczenie emerytury, nie spełnił przesłanki wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury na zasadach określonych w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skarżący nie przedłożył nowych dowodów na potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed uprawomocnieniem się decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia. Te zaś dostarczone były już organowi rentowemu znane. W tej sytuacji przy braku nowych dowodów nie było podstaw, aby dokonać ponownego przeliczenia emerytury wnioskodawcy. Jednak - jak już wskazano powyżej - problem w niniejszej sprawie nie koncentrował się na okoliczności przedstawienia nowych dokumentów mogących mieć wpływ na ponowne przeliczenie świadczenia, ale na zastosowaniu przez organ rentowy niekorzystnej metody waloryzacji świadczenia wnioskodawcy, co w efekcie końcowym doprowadziło do ustalenia emerytury na niższym poziomie niż emerytura zaliczkowa przyznana decyzją z dnia 14 maja 2015 roku. Zatem wniosek J. S. o ponowne przeliczenie emerytury nie zmierzał w kierunku wyznaczonym normą zawartą w treści art. 114 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2016 r. poz. 887 z późn. zm.), ale w celu wzruszenia decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku jako nieprawidłowo wydanej, ponieważ nie uwzględniała ona w swych wyliczeniach metody waloryzacji zastosowanej w decyzji z dnia 14 maja 2015 roku. Czego efektem było wyliczenie emerytury w wyższej wysokości niż w decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku przysługującej wnioskodawcy prawo do tego świadczenia. Skarżący podstawy zasadności swoich żądań upatruje w dyspozycji art. 108 w zw. z art. 183 ust. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wskazując, że niezasadnym było dokonanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniu 8 lipca 2015 roku ponownego ustalenia podstawy obliczenia wysokości emerytury (a nie ponownego ustalenia samej wysokości świadczenia) w sytuacji, gdy prawo do emerytury, nabyte z mocy art. 24 tego aktu, zostało przyznane wnioskodawcy a świadczenie obliczono decyzjami organu rentowego już w maju 2015 roku, z jednoczesnym zawieszeniem wypłaty świadczenia z uwagi na kontynuowanie przez uprawnionego zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy bez rozwiązania stosunku pracy. Na poparcie swojego stanowiska skarżący odniósł się do orzecznictwa Sądu Najwyższego zawartego w postanowieniu z dnia 3 listopada 2015 roku (sygn.. akt III UZP 12/15 niepublikowane)

Zgodnie z art. 114 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2017.1383 j.t.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

W ocenie Sądu Okręgowego nie doszło do błędnego wyliczenia emerytury wnioskodawcy decyzją z dnia 8 lipca 2015 roku, której to prawidłowość de facto została już przez Sąd Okręgowy w Łodzi prawomocnym rozstrzygnięciem z dnia 25 kwietnia 2016 roku zbadana. Jak wynika z załączonych do niniejszej sprawy akt VIII U 2135/15 wnioskodawca już na etapie poprzednio toczącego się postępowania podniósł powyższą kwestię i Sąd uprzednio orzekający nie znalazł żadnych podstaw, aby decyzję z dnia 8 lipca 2015 roku zmienić w jakimkolwiek zakresie. A co za tym idzie nie dopatrywał się również błędów w działaniu organu rentowego - jakie próbuje obecnie odwołujący się - stronie pozwanej przypisać. W związku z tym trudno, aby obecnie Sąd Okręgowy rozpoznając odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 4 maja 2017 roku dokonał ponownej analizy kwestii, które był już badane w poprzednim procesie. Strona powodowa nie pogodzona z niekorzystnym wariantem waloryzacji mającej zastosowanie do wyliczonego jego świadczenia decyzją z dnia 8 lipca 2015 roku próbuje poprzez obejście przepisów dotyczących powagi rzeczy osądzonej dokonać jej wzruszenia. Jednak takie pomijanie uregulowań prawnych dotyczących prawomocności orzeczeń nie może być akceptowane. Chociaż nie zaprzeczalnie w prawie ubezpieczeń społecznych istnieje możliwość oceny ponownej sytuacji ubezpieczonego, ale w ściśle określonych sytuacjach wskazanych w art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2017.1383 j.t.). I tak ostateczna decyzja, czy prawomocny wyrok rozstrzygający o prawie do świadczenia emerytalnego lub jego wysokości nie jest przeszkodą do wystąpienia z ponownym wnioskiem o to samo świadczenie bądź o ponowne ustalenie jego wysokości. Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383) zawiera przepisy stanowiące podstawę prawną weryfikacji i wzruszalności decyzji organów rentowych, w których zawarto ustalenia pozostające w obiektywnej sprzeczności z ukształtowanym ex lege stanem uprawnień emerytalno-rentowych ubezpieczonych. Podstawę tę stanowi przepis art. 114 ustawy, określający tryb ponownego ustalenia prawa do świadczeń emerytalno-rentowych lub ich wysokości. Uzasadnieniem dla ponowienia postępowania zakończonego prawomocną decyzją organu rentowego, wyznaczającym jego cel, jest niezgodność zawartego w decyzji rozstrzygnięcia z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną ubezpieczonego. W ponowionym postępowaniu organ rentowy dąży więc do ustalenia, czy popełnione przez niego uchybienia albo przedłożone przez ubezpieczonego dowody lub ujawnione fakty mają wpływ na zmianę dokonanych wcześniej ustaleń. Bezpośrednim celem ponownego ustalenia jest rozstrzygnięcie o uprawnieniach emerytalnych ubezpieczonych, według stanu faktycznego z chwili wydania weryfikowanych decyzji. W doktrynie oraz judykaturze przyjmuje się, że postępowanie w sprawie ponownego ustalenia prawa do świadczeń lub ich wysokości stanowi nadzwyczajną kontynuację postępowania przed organem rentowym w tej samej sprawie wskutek przedłożenia nowych dowodów lub ujawnienia nowych okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do określonego świadczenia (R. Babińska: Wzruszalność prawomocnych decyzji rentowych, Warszawa 2007; K. Antonów: Ponownie ustalanie prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, Przegląd Sądowy 2009 nr 1, s. 59 oraz K. Antonów, M. Bartnicki, B. Suchacki: Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz, Warszawa 2009, a nadto uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1996 r., II UZP 18/96, OSNAPiUS 1997 Nr 7, poz. 117 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 r., II UKN 41/00, Prokuratura i Prawo 2001 nr 6 - dodatek, poz. 39; z dnia 21 września 2010 r., III UK 94/09, LEX nr 621346 i z dnia 24 marca 2011 r., I UK 317/10, LEX nr 811823). Ponowne ustalenie w trybie przepisu art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS zmierza zatem do podważenia decyzji organu rentowego, niezależnie od tego, czy uprawomocniła się ona na skutek upływu terminu odwołania, czy też rozstrzygnięcia sądu. Związanie sądu (a także organu rentowego) ostateczną decyzją nie ma - jak wyjaśniał Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 listopada 2015 r. (III AUa 558/15, LEX nr 1960719) - w prawie ubezpieczeń społecznych charakteru bezwzględno. Istnieje możliwość dokonania ponownych ustaleń warunkujących prawo lub wysokość przyznanego wcześniej świadczenia, jednak dopiero po spełnieniu przesłanek określonych w art. 114 ust. 1 ustawie o emeryturach i rentach z FUS. Jednocześnie ZUS nie ma podstaw do ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację.

Natomiast wnioskodawca wykorzystując powyższe uregulowanie pomija zupełnie sytuacje kiedy do takiego ponownego ustalenia świadczenia czy jego wysokości może dojść. Zapewne było możliwe skorzystanie z dyspozycji przedmiotowej normy w sytuacji gdy kwestia wyliczenia a dokładnie zastosowanej metody waloryzacji nie została już oceniona w ramach postępowania odwoławczego przez Sąd Okręgowy, który zbadał - jak już podniesiono powyżej

- prawidłowość decyzji z dnia 8 lipca 2015 roku. Co istotne wnioskodawca nie wniósł apelacji od niekorzystnego rozstrzygnięcia Sądu I instancji. A co za tym idzie podzielił słuszność zapadłego poprzednio rozstrzygnięcia w sprawie VIII U 2135/15. W związku z tym nie było obecnie możliwe ponowne analizowanie rzekomego błędu organu rentowego mającego miejsce przy wyliczeniu emerytury decyzją z dnia 8 lipca 2015 roku. Tak kwestia została już oceniona i nie ma możliwości obecnie wzruszenia tego orzeczenia. Co jednak nie zmienia stanu rzeczy, że wnioskodawcy nadal przysługuje prawo do ponownego ustalenia wysokości emerytury w sytuacji przedłożenia nowych dowodów lub ujawnienia nowych okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do określonego świadczenia

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w toku obecnie toczącego się postępowania przed organem rentowym, wywołanego wnioskiem z dnia z dnia 10 kwietnia 2017 roku, nie zostało ujawnione nic nowego, co dawałoby Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych podstawę do ponownego przeanalizowania sytuacji prawnej wnioskodawcy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ponownego przeliczenia emerytury, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności zmieniających jego sytuację (por. wyrok. Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III UK 150/13, LEX nr 1458793).

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Okręgowego odwołania wnioskodawcy nie mogło zostać uwzględnione.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Wyrok z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy

7.08.2018

E.W.